

నాడు నేడు

నాడు మత్తడులు నేడు ముళ్లకంపలు

భూగర్భ జలాలు పెంచాలని కేసీఆర్ ప్రభుత్వం మహబూబ్ నగర్ జిల్లా మూసాపేట మండలం సంకలమర్తి-నిజాలాపూర్ గ్రామాల శివారులో పారుతున్న పెద్దవాగుపై 2020లో రూ.5 కోట్లతో ఈ చెక్ డ్యాంను నిర్మించింది. గతేడాది పొడవునా ఈ చెక్ డ్యాం మత్తడిపోయడంతో నిజాలాపూర్ తో పాటు, మూసాపేట, సంకలమర్తి, మహ్మద్ హూస్సేన్ పల్లి శివారులలో ఎక్కడ చూసినా బంగారు పంటలు పండాయి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక పెద్దవాగులో నీటి ప్రవాహం లేక చెక్ డ్యాం ఇలా ముళ్లకంపలతో బోసిపోయి కనిపిస్తున్నది. - ఫాలోగ్రాఫర్ మహబూబ్ నగర్/మూసాపేట, మార్చి 5

కరువు పడగ నీడలో..

భోరుమంటున్న రైతన్న.. గుండె చెరువాయే ప్రాజెక్టుల నీళ్లు వదలక కళ తప్పిన చెరువులు ఆరొందల ఫీట్లకు పడిపోయిన భూగర్భజలాలు నెర్రలు బారుతున్న పాలాలు.. తరుముకొస్తున్న కరువు అన్నదాతల కష్టం.. పశువుల మేతపాలు

● మొక్కజొన్నలో కంకి కరువు

యాసంగి నీటితో ఆరుతడి పంటల్లో భాగంగా మొక్కజొన్న పంట వేసిన ఈ రైతుని సిద్దిపేట. బోర్ నీటితో మొక్కజొన్న పంట ఏపుగా పెరిగినా సమయానికి భూగర్భజలాలు అడుగంటడంతో తడి అందలేదు. దీంతో మొక్కజొన్న కంకి గింజలు వేయక పశువుల మేతగా మారిపోయింది.

అవుకు మేత రైతుకు వస్తులు
నల్లగొండ మండలం కేశరాజులపల్లి గ్రామంలో నీరందక ఎండిన వరిచేసులో అవుకును మేపుతున్న రైతు

సిద్దిపేట జిల్లా చేర్యాల మండలం వేపరెణి గ్రామంలో అడుగంటిన ఎర్రకుంట

● గంగమ్మ జాడ కోసం..

పచ్చగా ఉన్న పంటను కాపాడుకునేందుకు సిద్దిపేట జిల్లా నారాయణరావుపేట గ్రామంలో బోర్ మెషిన్ ద్వారా మలంత లోతుకు పైపులు దించుతున్న రైతులు, పక్కన అదే గ్రామంలో కాళిపోయిన మోటార్లకు మరమ్మత్తులు చేస్తున్న ఓ మెకానిక్

నమస్తే తెలంగాణ, న్యూస్ నెట్ వర్క్

జీవాలకు వరిమేత..

తుర్రుపల్లి మండలం దయ్యంబండతండాకు చెందిన వాంకుతోడు హర్యా 4 ఎకరాల్లో వరి వేశాడు. భూగర్భజలాలు అడుగంటి బోర్ల ద్వారా సాగుకు నీళ్లు అందకపోవడంతో ఎండిన రెండెకరాల్లో ఇలా గొర్రెలు మేపుతున్నారు.

చెరువులు, కాల్వలు ఎండిపో తున్నాయి. బోరుబావులు పట్టి పోయి వరి, మొక్కజొన్న పంటలు ఎండిపోతుండడంతో రైతులు దిగాలు చెందుతున్నారు. ఫిబ్రవరి మాసంలో 1.8 మీటర్ల లోతుకు భూగర్భ జలాలు పడిపోయాయి. ఈ నాలుగు మండలాల పరిధిలో ఫిబ్రవరి మాసంలో రైతులు 800 బోర్లు తవ్వించినట్లు సమాచారం. 500 నుంచి 600 ఫీట్ల వరకు బోరు వేసినా అవుకు నీరు పరిస్థితి నెలకొనడంతో రైతులు ఆర్థికంగా చితికి పోతున్నారు. నీళ్లు రాని రైతుల పరిస్థితి చూస్తే తమకే బాధ అనిపిస్తున్నదని బోరువెళ్లీ యజమానులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. చేర్యాల మండలంలోని ఆకునూరు గ్రామానికి చెందిన రాంరెడ్డి అనే రైతు సాగుచేసుకున్న 5 ఎకరాల పరి పొలంలో రెండున్నర ఎకరాలను పదిలిపెట్టుకోవడమే కాకుండా ఎండిన పొలంలో పశువులను మేపుతుండడం గమనార్హం. తలాపున తపాసపల్లి రిజర్వాయర్ ఉన్నా ఆశించిన నీటిమట్టం లేకపోవడంతో ఈ ఏడాది చెరువులు నింపే పరిస్థితులు కనిపించడం లేదు. గతేడాదితో పోలిస్తే చేర్యాల, కొమ్మరవెల్లి, మద్దూరు, ధూళిమిట్ట మండలాలలోనూ ప్రతి 100 ఫీట్లకు ఒకసారి రెట్టు పెరుగుతాయి. ఇలా ఒక రైతు 300 ఫీట్ల బోరు వేయాలంటే రూ.40 వేలు అవుతుంది. దానికి ఒక మోటారు, పైపులైను, కరెంటు వైరు కలిపి మరో 60వేల రూపాయలు అవుతుంది.

కొత్త బోరుకు అక్షరాల లక్ష

ట్రీటింగ్ చార్జి పెంచిన బోర్వెల్ యజమానులు

నల్లగొండ ప్రతినీటి, మార్చి 5 (నమస్తే తెలంగాణ) : కరువు వాయలతో భూగర్భ జలాలు అడుగంటడంతో పంటలను కాపాడుకునేందుకు రైతులు కొత్తగా బోర్లు వేస్తూ భగ్గద ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అందుకోసం అక్షరాల లక్ష రూపాయలను వెచ్చించాల్సి వస్తుంది. కొత్తగా 300 అడుగుల లోతు బోరు వేసి, మోటారు బిగించి నీళ్లు పోయించాలంటే కనీసం లక్ష రూపాయలు ఖర్చు చేయాల్సి వస్తుంది. రైతుల ఆవసరాలను అసరాగా చేసుకుని బోర్వెళ్లీ యజమానులు గత జనవరి నుంచి ఫీటు ధరను పది రూపాయలు పెంచారు. నల్లగొండ జిల్లాలో సగటున ప్రతి రోజు కనీసం 500 బోర్లు కొత్తగా వేస్తున్నట్లు అంచనా. ఒక్కో బోర్వెల్ రోజుకు సగటున 5 నుంచి 6 బోర్లు వేస్తున్నట్లు యజమానులు చెబుతున్నారు. ఎండ తీవ్రత తక్కువగా ఉంటే 8 నుంచి 10 బోర్లు కూడా వేస్తున్నారు. రైతులు చెబుతున్న దాని ప్రకారం ఒక్కో బోరు మోటారుకు కనీసం లక్ష రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. బోరు వేయాలంటే ఒక్కో ఫీటుకు 70 రూపాయలు చార్జి చేస్తున్నారు. ఇందులోనూ ప్రతి 100 ఫీట్లకు ఒకసారి రెట్టు పెరుగుతాయి. ఇలా ఒక రైతు 300 ఫీట్ల బోరు వేయాలంటే రూ.40 వేలు అవుతుంది. దానికి ఒక మోటారు, పైపులైను, కరెంటు వైరు కలిపి మరో 60వేల రూపాయలు అవుతుంది.

నల్లగొండ జిల్లాలో ప్రస్తుతం ఉన్న రేట్లు

- 100 ఫీట్ల వరకు ఒక్కో ఫీటుకు 70 రూపాయలు
- 101 నుంచి 200 ఫీట్ల వరకు ఫీటుకు రూ.80
- 201-300 ఫీట్ల వరకు ఫీటుకు 100 రూపాయలు
- 301-400 ఫీట్ల వరకు ఫీటుకు రూ.130
- 401-500 ఫీట్ల వరకు ఫీటుకు 170 రూపాయలు
- శేరిలింగంపల్లి ఫీటుకు 500 రూపాయల చార్జి. (గంటున 30 నుంచి 50 ఫీట్ల వరకు వేస్తారు)
- బోర్వెల్ లోటరీ బత్తా ట్రాన్స్ ఫోర్మింగ్ రూ.2వేలు.

కొరి 100 ఫీట్ల వరకు	రూ.7వేలు
101-200 వరకు	రూ.8వేలు
201-300 వరకు	రూ.10వేలు
శేరిలింగం (30 ఫీట్లు)	రూ.15వేలు
లేటర్ బత్తా ట్రాన్స్ ఫోర్మింగ్	రూ.2వేలు
మోటార్ 7.5 హెచ్ పీ	రూ.45వేలు
పైపులు, వైరు, ఎక్స్ ప్లోరేషన్ మొత్తం ఖర్చు	రూ.20వేలు లక్షా 7వేలు

సిద్దిపేట జిల్లా చేర్యాల మండలం ఆకునూరులో నీళ్లు పడని బోరు

ప్రాణం తరుక్కుపోతాంది

పదేండ్లుగా యాసంగి నీటి ఇబ్బంది ఎప్పుడూ రాతే. రెండు పంటలు మంచిగ పండించే బోళ్ళం. ప్రతి ఏడాది మాదిరిగానే ఏటిలో నీరుంటాయనుకుంటే ఈ ఏడాది నిరాశ మిగిలింది. పాకాల ఏటిలో చుక్క నీరు లేక రాళ్లరప్పలు తేలినయ్యే. వేల రూపాయల పెట్టుబడి పెట్టి వరి సాగు చేసే నెలకు పైగా కాపాడుకుంటూ వచ్చాం. కానీ నీరు లేక కండ్ల ముందు ఎండిపోతుంటే ప్రాణం తరుక్కుపోతాంది.

- బొదా కిషన్, జగ్గతండా

ఈ ఏడాది పంట పోయినట్లే

పాకాల ఏటిలో నీటిని నమ్మకొని ఆయనకట్టు రైతులం యా సంగి సాగు చేస్తాం. ఈ ఏడాది నీటి ఎద్దడి ఉంటుందని భావించి నీటి అవసరం తక్కువగా ఉండే మినుప పంట వేశా. ఆరు ఎకరాలకు సుమారు లక్ష వరకు పెట్టుబడి అయింది. వేసవి తాపం పెరగటంతో ఏటిలో నీరు పూర్తిగా అడుగంటింది. మినుప పంటకు నీరు సరిపోక ఎండిపోతాంది. నీటి సమస్య కారణంగా ఈ ఏడాది పంట నష్టపోయినట్లే.

- ముత్తినేని భాస్కరావు, బయ్యారం

ప్రాజెక్టు నీళ్లు రాకనే..

నాకు ఎకరం 22 గంటలు ఉంది. రూ.2.50 లక్షలతో 520 ఫీట్ల లోతు బోరు వేయించిన. కాశే శ్వరం నీళ్లొచ్చినప్పుడు బోరు మన్ను పోసింది. దాంతో మరో ఎకరం కొలుకు తీసుకున్నా. ఇప్పుడు ప్రాజెక్టు నీళ్లు రాక భూ గర్భ జలాలు అడుగంటుపోయినయ్యే. నాకున్న ఎకరం 20 గంటలతో పాటు కొలుకు తీసుకున్న పొలం ఎండిపోతున్నది. కాంగ్రెస్ సర్కారు చెరువులు, కుంటలను నింపి ఆడుకోవాలి.

- సుంకల మోహన్, రైతు, గుమ్లాపూర్, చొప్పదండి మండలం, కరీంనగర్ జిల్లా

పదేండ్లలో పంటలు ఎండలేదు

తండాలో నాకు రెండెకరాలున్నది. రెండు బోర్లు వేశాను. వాటి ఆధారంగా వరి పంట సాగు చేశాను. ఇప్పుడు పంట పొట్టు దళకు వచ్చింది. 15 రోజులుగా బోర్లు రోజురోజుకూ తగ్గుతున్నాయి. ఇప్పటికే ఒక ఎకరం పొలం ఎండిపోయింది. పదేండ్లుగా ఎప్పుడూ ఇలా జరుగలేదు.

- వాంకుడోతు మారెణి, దయ్యంబండతండా, తుర్రుపల్లి మండలం

నిర్మల్-మంచిర్యాల ప్రధాన రహదారిపై ధర్మా చేస్తున్న రైతులు

ఎకరాకు 300 వసూలు

నీటి పారుదల శాఖ అధికారిపై రైతుల ఆరోపణ
20 రోజులుగా నీరువ్వడం లేదని ఆరోపణ
నిర్మల్-మంచిర్యాల రహదారిపై రెండు గంటలు ధర్మా

కడం, మార్చి 5 : సదర్నాట్ చివరి ఆయకట్టుకు సాగు నీరు ఇవ్వాలని రైతులు మంగళవారం నిర్మల్-మంచిర్యాల ప్రధాన రహదారిపై రెండు గంటల పాటు రాస్తాకో నిర్వహించారు. ఇరువైపులా ఆర కిలోమీటరు మేర వాహనాలు నిలువడంతో కడం ఎన్ఐఐ రాజు పుటనాస్థలానికి చేరుకుని రైతులకు సన్నజెప్పి ప్రయత్నం చేశారు. ఎమ్మెల్యే, కలెక్టర్, అధికారులు రావాలని, నీళ్లు వదులుతామని హామీ ఇచ్చేవరకు ఆందోళన కొనసాగిస్తామని కొత్త మద్దిపడగ, పాత మద్దిపడగ, లక్ష్మీసాగర్, పెద్దూర్ గ్రామాలకు చెందిన రైతులు పట్టు పట్టారు. తూస్లివార్ల సహకారంతో వచ్చి చివరి ఆయకట్టు వరకు నీటిని అందిస్తామని హామీ ఇచ్చినా ఆందోళన వీరమించలేదు. తహసీల్దార్ సమాచారంతో నీటి పారుదల శాఖ ఈకా విలెట్, ఏకా రవికుమార్లు పుటనాస్థలానికి వచ్చారు. ఈ సందర్భంగా ఏకా రవికుమార్లను సస్పెండ్ చేయాలని రైతులు డిమాండ్ చేశారు. ఇతర గ్రామాల రైతుల పద్ద ఎకరాలకు రూ. 300 వసూలు వసూలు చేసి నీటిని వ్యక్తిగతంగా, 20 రోజులుగా తమ పంటలు ఎండుతున్నా నిరవ్వడం లేదని మండిపడ్డారు. చివరికి ఈకా విలెట్ ఆయకట్టు చివరి వరకు ప్రతి ఎకరాకు నీటిని అందించేలా చర్యలు తీసుకుంటామని హామీ ఇవ్వడంతో రైతులు ఆందోళన వీరమించారు.

నెల రోజులు.. 600 బోర్లు

చేర్యాల ప్రాంతంలో దుర్భిక్ష పరిస్థితులు.. 600 ఫీట్లకు పడిపోయిన భూగర్భ జలాలు

చెరువులు, కాల్వలు ఎండిపో తున్నాయి. బోరుబావులు పట్టి పోయి వరి, మొక్కజొన్న పంటలు ఎండిపోతుండడంతో రైతులు దిగాలు చెందుతున్నారు. ఫిబ్రవరి మాసంలో 1.8 మీటర్ల లోతుకు భూగర్భ జలాలు పడిపోయాయి. ఈ నాలుగు మండలాల పరిధిలో ఫిబ్రవరి మాసంలో రైతులు 800 బోర్లు తవ్వించినట్లు సమాచారం. 500 నుంచి 600 ఫీట్ల వరకు బోరు వేసినా అవుకు నీరు పరిస్థితి నెలకొనడంతో రైతులు ఆర్థికంగా చితికి పోతున్నారు. నీళ్లు రాని రైతుల పరిస్థితి చూస్తే తమకే బాధ అనిపిస్తున్నదని బోరువెళ్లీ యజమానులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. చేర్యాల మండలంలోని ఆకునూరు గ్రామానికి చెందిన రాంరెడ్డి అనే రైతు సాగుచేసుకున్న 5 ఎకరాల పరి పొలంలో రెండున్నర ఎకరాలను పదిలిపెట్టుకోవడమే కాకుండా ఎండిన పొలంలో పశువులను మేపుతుండడం గమనార్హం. తలాపున తపాసపల్లి రిజర్వాయర్ ఉన్నా ఆశించిన నీటిమట్టం లేకపోవడంతో ఈ ఏడాది చెరువులు నింపే పరిస్థితులు కనిపించడం లేదు. గతేడాదితో పోలిస్తే చేర్యాల, కొమ్మరవెల్లి, మద్దూరు, ధూళిమిట్ట మండలాలలోనూ ప్రతి 100 ఫీట్లకు ఒకసారి రెట్టు పెరుగుతాయి. ఇలా ఒక రైతు 300 ఫీట్ల బోరు వేయాలంటే రూ.40 వేలు అవుతుంది. దానికి ఒక మోటారు, పైపులైను, కరెంటు వైరు కలిపి మరో 60వేల రూపాయలు అవుతుంది.